

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **Mgr. V.**, bytom N., proti odporcovi: **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, so sídlom Grösslingova č. 5, 812 62 Bratislava, o návrhu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **u k l a d á** odporcovi konať a rozhodnúť o návrhu navrhovateľa zo dňa 24. júla 2006 vo veci odstránenia priesťahov v konaní o vrátení preplatku na poistnom na zdravotné poistenie v lehote do 60 dní od doručenia tohto rozhodnutia.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 21. mája 2007, ktorý bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky odstúpený Krajským súdom v Bratislave 07.08.2008, žiadal navrhovateľ, aby súd uložil odporcovi v lehote do jedného týždňa od právoplatnosti tohto uznesenia konať a rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa o vrátenie preplatku na poistnom na zdravotné poistenie za mesiac január 2000 vo výške 137,-Sk.

Svoj návrh odôvodnil tým, že napriek listu zo dňa 14.02.2007, ktorým navrhovateľ predsedovi odporcu podal sťažnosť na priesťahy v predmetnom konaní, mu nebolo do dnešného dňa odpovedané a ani nebolo zo strany odporcu vydané žiadne meritórne ani procesné rozhodnutie.

Ďalej Najvyššiemu súdu z podaného návrhu vyplýva, že navrhovateľ listom zo dňa 09.04.2000 požiadal Všeobecnú zdravotnú poisťovňu o vrátenie preplatku na poistnom

na zdravotné poistenie za mesiac január 2000. Táto však ani po opakovaných písomných výzvach preplatok nevrátila.

Preto navrhovateľ dňa 18.01.2001 podal na Okresnom súde Bratislava V. žalobu, ktorou som sa domáhal hore uvedeného nároku. Krajský súd v Bratislave toto súdne konanie ukončil tým, že zastavil konanie z dôvodu nedostatku právomoci a vec postúpil Všeobecnej zdravotnej poisťovni na prejednanie a rozhodnutie v správnom konaní.

Nakoľko Všeobecná zdravotná poisťovňa bola naďalej nečinná, navrhovateľ sa obrátil dňa 19.11.2003 na Krajský súd v Bratislave, ktorý návrhu na odstránenie nečinnosti v plnom rozsahu vyhovel. Z dôvodu pokračujúcej nečinnosti Všeobecnej zdravotnej poisťovne konanie medzitým podľa ust. § 84 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešlo na odporcu.

Následne navrhovateľ listom zo dňa 24.07.2006 požiadal odporcu o odstránenie prietáhov v konaní. Odporca mu listom zo dňa 30.11.2006. č. 120119/2006/912 oznámil, že jeho žiadosť bola odstúpená na vybavenie Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, ktoré listom zo dňa 08.12.2006 oznámilo navrhovateľovi, že jeho žiadosť bola postúpená Všeobecnej zdravotnej poisťovni na priame vybavenie. Preto navrhovateľ, ako svoj posledný krok v danej veci, podal predsedovi odporcu hore citovaný list zo dňa 14.02.2007 vo veci sťažnosti na prietahy v konaní.

Základným procesným ustanovením, ktoré oprávňuje všeobecné súdy rozhodovať návrhy smerujúce proti nečinnosti orgánov verejnej správy, je § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej na účely tohto rozhodnutia len „O.s.p.“). Podľa § 250t ods. 1 O.s.p. fyzická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

V konaní pôvodne Krajský súd v Bratislave bezvýsledne vyzval odporcu výzvami z 11.07.2008 a následne z 30.10.2007 na predloženie administratívneho spisu a zaslanie vyjadrenia k návrhu. Opätovne Najvyšší súd ako vo veci vecne a miestne príslušný súd v súlade s ustanovením § 250t ods. 2 O.s.p. doručil dňa 20. augusta 2008 návrh odporcovi

na vyjadrenie a zároveň vyžiadal príslušný administratívny spis. Napriek márnemu uplynutiu bezodkladnej lehoty od doručenia výzvy súdu odporca nereagoval a žiadané materiály Najvyššiemu súdu nedoručil. Je evidentné, že odporca zotrval vo svojej pasivite a na výzvy jednotlivých súdov vôbec nereagoval.

Základnou otázkou, ktorú musí súd v tomto konaní riešiť, je oprávnenosť požiadavky navrhovateľa, aby ním označený orgán verejnej správy bol povinný spôsobom uvedeným navrhovateľom konať. V zmysle § 84 zák. č. 581/2004 Z.z. začaté správne konania doterajšej zdravotnej poisťovne právoplatne neskončené do dňa vydania právoplatného povolenia na základe tohto zákona dokončí úrad. Ak doterajšia zdravotná poisťovňa na základe schváleného transformačného projektu nezaloží akciovú spoločnosť do 31. marca 2005, začaté správne konania právoplatne neskončené do 30. septembra 2005 prechádzajú na úrad 1. októbrom 2005.

Najvyšší súd má z verejne dostupných evidencií preukázané, že Všeobecná zdravotná poisťovňa založila akciovú spoločnosť zakladateľskou listinou zo dňa 22.03.2005. Z uvedeného dôvodu sa na ňu nevzťahuje záver hore citovaného § 84 zák. č. 581/2004 Z.z.

Podľa § 18 ods. 1 písm. a) bod 3. zák. č. 581/2004 Z.z. do pôsobnosti odporcu patrí tiež vydávanie rozhodnutí o pohľadávkach na poistnom uplatnených navrhovateľom ako poistencom. Preto je požiadavka navrhovateľa na vydanie rozhodnutia vo veci preplatku na poistnom za zdravotné poistenie vyjadrená v jeho návrhu zo dňa 25.07.2006 a súčasne uznaná v uznesení Krajského súdu v Bratislave z 06.12.2004 č. k. 3Sp 89/2003-25 smerom k Všeobecnej zdravotnej poisťovni, celkom relevantná a odporca svojim nekonaním ohrozuje práva navrhovateľa.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel Najvyšší súd k záveru, že odporca je v konaní nečinný, bez vážneho dôvodu nekoná spôsobom ustanoveným príslušným zákonom a návrh navrhovateľa je opodstatnený a dôvodný. Preto musel odporcovi uložiť povinnosť v lehote do 60 dní od doručenia tohto rozhodnutia konať a rozhodnúť o návrhu navrhovateľa (§ 250t ods. 3 O.s.p.).

Najvyšší súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) z 2. júna 2009 č. k. III. ÚS 70/09-54, v ktorom Ústavný súd vyslovil názor,

že konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy sa začína na základe žaloby, ktorej obligatórnou náležitosťou je tvrdenie žalobcu, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným právnym predpisom. Za nečinnosť orgánu verejnej správy v zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 282/08, I. ÚS 225/08) treba v podstate považovať jeho pasivitu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných priet'ahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom žaloby tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, pričom toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.

Ústavný súd dospel v odôvodnení svojho nálezu k názoru, že Najvyšší súd vo veci vedenej pod sp. zn. 3Sžnč/1/2008 interpretoval ustanovenie § 84 zákona č.581/2004 Z.z. bez toho, aby zohľadnil súvisiace normy obsiahnuté v zákone a logické väzby medzi nimi. Takúto interpretáciu právnych noriem považuje Ústavný súd za nezlučiteľnú s ústavou.

Podstatou hore uvedenej ústavnej s'ťažnosti bol nesúhlas s'ťažovateľa Mgr. V. s tým, ako Najvyšší súd interpretoval a aplikoval príslušné ustanovenia § 84 zákona č. 581/2004Z.z., z ktorého vyvodil nedostatok pasívnej legitimácie orgánu verejnej správy a z toho dôvodu zamietol návrh s'ťažovateľa na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Ústavný súd skonštatoval, že uznesením Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžnč/1/2008 z 5 augusta 2008 bolo porušené základné právo s'ťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, zrušil predmetné uznesenie a vec vrátil Najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Vo veci úspešný navrhovateľ nežiadal priznať náhradu trov konania (§ 250t ods. 4 O.s.p.) a preto mu súd túto náhradu nepriznal.

Súčasne však musí Najvyšší súd upozorniť odporcu na účinky ust. § 250u O.s.p., podľa ktorého za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t O.s.p. môže súd

na opakovaný návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 100 000 Sk, a to aj opakovane.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

(§ 246c veta posledná v spoj. s § 250t ods. 8 O.s.p.).

V Bratislave 27. októbra 2009

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová